

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 6 (1644)

1958 m. sausio mėn. 19 d., sekmadienis

Kaina 15 kap.

1958 m. kovo 16 d.

RINKIMAI

i TSRS Aukščiausiąją Tarybą

Darbo pirmūnus — apygardų rinkimines komisijas

Kada pasibaigė pirmoji pamalna ir trumpam prilo „Nemuno“ fabriko cechų mašinų gaudesys, didžiulis darbininkų kolektyvas užpildė fabriko salę. Darbininkai išklause LKP Rokiškio RK atstovo drg. Cegelskienės pranešimą apie įvykstančius rinkimus į TSRS Aukščiausiąją Tarybą, apie tą milžinišką politinį ir gamybinį mūsų šalies darbo žmonių pakilimą rinkiminiame laikotarpyje.

Po pranešimo žodžio paprašė fabriko partinės organizacijos sekretorius drg. Grockis.

— Visoje Tarybų ša-

lyje, — pareiškė drg. Grockis, — kolukiečiai, darbininkai, inteligentai iškelia geriausias savo atstovus į apygardines rinkimines komisijas. Aš siūlau „Nemuno“ dirbančiųjų atstovų į apygardos rinkimines komisijas Nr. 193 mūsų audėją — darbo pirmūnę drg. Butėnienę Stefą.

Drg. Grockio pasiūlymą parėmė visas susirinkimas. Nemunečiai vienbalsiai paslė drg. Butėnienę savo atstovų į apygardos rinkimines komisijas Nr. 193 rinkimams į TSRS Aukščiausiosios Tarybos Tautybių Tarybą.

Įvyko rajono ligoninės darbuotojų susirinkimas, skirtas kandidatų iškėlimui į apygardines rinkimines komisijas. Medicinos darbuotojai vienbalsiai paslė drg. Guzikauskienės Romualdos kandidatūrą į apygardos rinkimines

komisijas Nr. 684 rinkimams į TSRS Aukščiausiosios Tarybos Sąjungos Tarybą ir drg. Klegerio kandidatūrą į apygardos rinkimines komisijas Nr. 193 rinkimams į TSRS Aukščiausiosios Tarybos Tautybių Tarybą.

Lietuvos komjaunimo X suvažiavimo delegatai

RITA NOREIKAITĖ

Pragiedrėjusiame danguje linksmai švietė saulė. Kalnelių gabriai nusimetė sniego kepurės. Kovai ant savo žvilgančių sparnų nešė pavasarį.

...Rita gerai pamena tą praeitų metų pavasario dieną. Tuomet ji, ką tik baigusi Joniškėlio žemės ūkio technikumą ir įsigijusi agronomo specialybę, pirmą kartą praverė „Tarybų Lietuvos“ kolakio kontoros duris.

Prasidėjo pirmosios nelengvos savarankiško darbo dienos. Blogi gamybos vadovai per eilę metų kolakį įvedė į tokią balą, kad ir žingsnį žengti, atrodo, nebėra kur. Tačiau Ritą padaršino naujasis kolakio pirmininkas Talius, energingai emė-

sis darbo tam, kad išvesti visuomeninį aki išatsilikimo. Ja rėpinoi kolakio partinė organizacija. Rita neliko abejinga bendroms geriausių kolakio žmonių pastangoms, ir pati ryžtingai ėmėsi taisyti pašlijusius kolakio reikalus.

Labai prasti reikalai buvo gyvulininkystės fermose. Ten dirbo atsilikę, visuomeniniu akiu nesuinteresuoti žmonės. Mėsos, pieno gamyboje kolakis stovėjo vienoje iš paskutinių vietų. Labai keistai atrodė tas faktas, kad nuo atsakingų postų buvo nušalinamas kolakio jaunimas. Jaunimo iniciatyvai čia buvo užtvėrti visi keliai, niekas su juo nedirbo, nekėlė jo aktyvumo.

Lietuvos KP Centro Komiteto VIII PLENUMAS

Vilniuje įvyko eilinis VIII Lietuvos KP Centro Komiteto plenumas. Jame dalyvavo partijos miestų bei rajonų komitetų sekretoriai, rajonų vykdomųjų komitetų pirmininkai, eilės MTS bei tarybinių ūkių direktoriai bei specialistai, grupė kolūkių pirmininkų.

Pranešimą „Apie žemės ūkio metų rezultatus ir uždavinius toliau keliant žemės ūkį“ padarė Lietuvos KP CK sekretorius drg. A. Sniečkus.

KULTŪRINĖ KRONIKA

KOLŪKIO KULTŪROS NAMŲ SCENOJE

Panemunėlio tarybinio ūkio saviveiklininkai, vadovaujami bibliotekos vedėjos Leikuvienės ir klubo-skaitlyklos vedėjos Stankuvienės, surengė išvyką į „Setekšnos“ kolūki. Kolūkio kultūros namuose jie davė plačią meninę programą. Buvo pastatyta vienaveiksmė pjesė „Trumpas susitikimas“, dainininkų grupė atliko eilę dainų. Žiūroval karštai plojo ir panemunėtiečių parodytomis intermedijoms. Į saviveiklininkų surengtą vakarą atsilankė apie 200 kolūkiečių. V. Šeškauskas

Paminėjo A. Tolstojaus sukaktį

Rajoninė biblioteka suorganizavo įymiojo tarybinio rašytojo A. Tolstojaus 75 metų sukakties minėjimą. Čia buvo surengta literatūrinė parodėlė, kurioje eksponuoti rašytojo kūrinių leidimai lietuvių kalba, straipsniai iš periodinių leidinių apie A. Tolstojaus gyvenimo ir kūrybos kelią.

A. Maželis,
J. Banys

TELEVIZORIUS BIBLIOTEKOJE

Daug Panemunėlio MTS mechanizatorių susirenka vakarais į bibliotekos salę. Čia jie skaito laikraščius, žurnalus, žaidžia šachmatais, šaškėmis.

Nesenai bibliotekoje buvo pastatytas televizorius. Lankytojų skaičius dar pagausėjo. Su dideliu įdomumu yra žiūrimos Vilniaus televizijos centro laidos. Vakarai pasidarė dar įdomesni. E. Stanytė

dytė ir kitos įsipareigojo šiemet primelžti iš kiekvienos karvės vidutiniškai po 2.000–2.500 kg pieno, laukininkystės darbininkas P. Staigis — išdirbti 490 darbadienių ir t. t.

„Tarybų Lietuvos“ kolakio jaunimas šiaandien moka ne tik sauniai dirbti, bet ir organizuoti kultūringą poilsį, meninės saviveiklos pasirodymus, apie ką anksčiau ir kalbos nebuvo. Čia visur matyti ir Ritos darbo vaisiai.

Mūsų tėvynėje

Kuhysevo kinostudija filmuoja naują spalvotą dokumentinį filmą „Audros paukščio gimimas“, skirtą 90-osiomis M. Gorkio gimimo metinėms.

Kuibyševė ir Kazanėje filmavimas jau baigtas. Kinomatografistai dabar dirba Gorkio mieste.

Pirmoje nuotraukoje: filmavimo momentas Valstybiniame M. Gorkio muziejuje Gorkio mieste. Iš dešinės į kairę: režisierius V. A. Plotnikova, operatorius P. M. Opeņgeimas ir operatoriaus asistentas M. A. Urzumcevas.

KIRGIZIJOS TSR. Kalmas, kurio teritorijoje išsidėstęs Isik-Kuio srities Prževaleko rajono Stalino vardo kolūkis, vadinasi Teplukliučent'a. Per tris kilometrus nuo kaimo, vienama Aksom upės pakraštyje, tryksta karštas mineralinis šaltinis. Dabar čia pastatytas kolūkio kurortas.

Antroje nuotraukoje: Stalino vardo kolūkio kurorto pastatas.

P. Voznesensko ir A. Rasščichino (TASS) nuotr.

Organizuojami miestų kapitalinės statybos skyriai

Remiantis Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimu, prie Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio miestų vykdomųjų komitetų organizuojami kapitalinės statybos skyriai. Šie skyriai turės vadovauti gyvenamųjų namų, mokyklų, ligoninių, vaikų įstaigų, kultūrinių — bulvintinių pastatų, miestų komunalinių įmonių ir įrengimų statybai. Jie taip pat atliks techninę miestų statybų priežiūrą.

V. Keršulis

Dirbančiųjų mokymasis

Dar tebevykstant darbams Rokiškio MMS pirminė partinė organizacija pradėjo planuoti, kaip organizuoti 1957-1958 mokslo metams politinį ir dalykinį MMS darbuotojų mokymąsi.

MMS partinė organizacija, o taip pat visos stoties darbuotojų kolektyvas, suprasdami prieš juos stovinčius uždavinius melioracijos srityje, ėmė galvoti, nuo ko pradėti, norint pakelti dirbančiųjų politinio ir dalykinio švietimo lygį.

Praėjusių metų spalio mėnesį partinės ir komjaunimo organizacijų susirinkimuose buvo svarstomas dirbančiųjų mokymosi klausimas žiemos metu. Komunistai Karpovas, Kozlovas ir kiti pasiūlė praveisti konkrečios MMS ekonomikos ir einamosios politikos nagrinėjimo užsiėmimus.

Taip buvo organizuotas ratelis iš 12 klausytojų. Užsiėmimai pravedami du kartus į mėnesį. Buvo išnagrinėta eilė einamosios politikos temų mūsų šalies vidaus ir užsienio klausimais.

Šį mėnesį, pagal sustatytą mokymosi planą, pereisime prie konkre-

čios MMS ekonomikos nagrinėjimo klausimų. Bus išnagrinėtos tokios temos, kaip „Nusausinimo darbų efektyvumas Lietuvos TSR sąlygomis“, „Mechanizmų panaudojimo Rokiškio MMS efekto ir galimi mechanizuoti rankiniai darbai ateityje“ ir kitos temos. Šių temų nagrinėjimą praves baigę aukštąjį mokslą ir turintieji šio darbo patyrimą specialistai Dilys, Kondratas, Vilimas ir kiti.

Be to, inžinieriniam — technikiniam personalui organizuotas pasitobulinimo seminaras. Čia daugiau patyrę specialistai — darbuotojai Lašas, Čepelis, Ambrosas ir kiti.

Taip darbų vykdytojas Vilimas, praeitų metų darbo planą įvykdęs 133 proc., skaitė pranešimą tema: „Upių ir upelių reguliavimas“. Seminaro metu jis pasidalino savo darbo patyrimu, kūrybiškai pritaikant savo įgytas žinias, sumaniai derinant teoriją su praktika.

Sausio 15 d. stotyje pradėjo darbą trijų mėnesių kursai melioracijos dešimtininkams paruošti. Juose mokosi

gerai parodę save darbe 23 žmonės.

Be to, plačiai praktikuojama ir paskaitinė propaganda. Paskaitos skaitomos ne tik MMS raudonajame kampelyje, bet taip pat ir dirbtuvėse darbo pertraukų metu. Taip MMS direktorius Dilys skaitė paskaitą apie LTSR Aukščiausiosios Tarybos VI-sios sesijos nutarimus, apie naujuosius medicinos mokslo pasiekimus pranešimą padarė gydytojas Lapeika ir kt.

Eilė MMS darbuotojų mokosi vakarinėje darbo jaunimo mokykloje. Tiesa, kai kurie jaunuoliai, kaip Vidmantas Jasinevičius ir Kazys Federavičius, mokosi blogai, būna nedrausmingi ne tik darbovietėje, bet ir mokykloje. Deja, mokyklos vadovybė menkai padeda MMS kolektyvui juos auklėti, o stengiasi jais atsikratyti.

Gerinant politinį ir dalykinį dirbančiųjų mokymąsi, o ypač ekonominių žinių propagandą, daugiau dėmesio privalo skirti ir LKP RK politinio švietimo kabinetams. Tuo tarpu jame nėra bibliografinių katalogų ekonominių žinių propagandai, nėra rekomenduojamos literatūros sąrašų, maža pravedama kvalifikuotų seminarų konkrečios ekonomikos nagrinėjimo klausimais.

MMS partinė organizacija, šalindama visus trūkumus, dės visas pastangas, kad dar į aukštesnį lygį pakelti dirbančiųjų mokymąsi, kas žymiu mastu prisidės prie mums keliamų uždavinių sėkmingo įvykdymo.

E. ZOLUBAITĖ
Rokiškio MMS pirminės partinės organizacijos sekretorius

TRUMPAI

„Socializmo keliu“ kolūkyje dirba 65 m. amžiaus kalvis Kulikauskas. Jo knygutėje už 1957 metus — virš 600 darbdienių. **A. Jakštas**

Zaporožės transformatorių gamykla baigė surinkti pirmąjį transformatorių tipo TDNG 40500/132. Transformatoriaus galingumas 40500 kilovoltamperų.

Šis transformatorius bus siunčiamas į Indiją.

Nuotraukoje: naujojo transformatoriaus surinkimas prieš pastatant jį į išbandymo stotį gamyklos surinkimo ceche.

A. Krasovskio (TASS) nuotrauka.

100 EGZEMPLIORIŲ LAIKRAŠČIŲ

Prie Kamajų ryšių žodžių, laiškinių skyriaus sustojo mašina, atvežusi spaudą iš Rokiškio. Dažniausiai kur Jonas Dagys užsibūna minutėlę, kitą daugiau. Čia jis pasidalina naujienomis, primena apie prenumeratos pratęsimą. Dauguma jo aptarnaujamų zonos kolakiečių, kaip Pakalnis, Pečiūra ir kiti, prenumeruojasi po du ir daugiau egzempliorius laikraščio ir žurnalų.

Tik vėlai vakare Jonas Dagys grįžta į namus. Kalmytinėse trobose matosi žiburiai, gal bat, prie stalo ten sėdi kolakietis ir skaito laiškinių Jono Dagio atneštą laikraštį, žurnalą ar laiką. O jų jis kasdien išnešioja net 100 egzempliorių.

V. Dūdėnas

— Ar atvežėte šandien respublikinius? — kreipiasi pas soferį.

— Yra, — pasigirsta atsakymas.

Nebūna ramus Jonas Dagys ir ryšių skyriuje. Jis nuolat ragina darbuotojus, beskirstantčius spaudą.

Netrukus Jonas Dagys, persimetęs per pečius išsipūtusį juodą krepšį, jau skuba kolakio link.

Štai ir kolakis, Jono Bendoriaus namas. Jam laiškinių įteikia „Tiesą“ ir rajoninį laikraštį. Persimetęs pora

Durpių kompostas — vertinga trąša

„Artojo“ kolūkis jau eilę metų dirvoms tręšti naudoja durpes ir jų kompostą su mėšlu. Praktika parodė, kad tokios trąšos žymiai pakelia šakniavaisių ir grūdinių kultūrų derlingumą. 1955 metais durpių-mėšlo kompostu buvo bandyta tręšti cukrinius runkelius. 1 kiekvieną hektarą buvo išvežta po 30 tonų durpių kompostu. Kitame plote auginami cukriniai runkeliai kompostu nebuvo patręšti. Ir viename, ir kitame plote cukriniai runkeliai buvo vienodai tręšiami mineralinėmis trąšomis. Rudenį paaiškėjo iš abiejų plotų gauto cukrinių runkelių derliaus skirtumas. Iš ploto, kuris buvo patręštas durpių-mėšlo kompostu, buvo gauta vidutiniškai po 113 centnerių iš kiekvieno ha. O iš ploto, netręšto kompostu — 50 centnerių iš kiekvieno hektaro mažiau. Pernai metais durpių kompostu pa-

tręšti cukriniai runkeliai davė derlių po 175 centnerius iš kiekvieno hektaro, o netręšti — tik po 90 cnt.

Atskirai reikia paminėti 11-ją laukininkystės brigadą (brigadininkas Trumpickas). Čia 6 hektarų plote, patręšus durpių kompostu, buvo išauginta 102 tonos cukrinių runkelių.

Durpių kompostu labai gerai tręšti dirvas, skirtas grūdiniams kultūroms. Praeitais metais dalis miežių buvo pasėta dirvoje, kuri prieš tai buvo patręšta durpių kompostu ir auginti cukriniai runkeliai. Šiame plote miežiai išaugo kaip mūras. Iš kiekvieno hektaro vidutiniškai buvo gauta po 18 centnerių grūdų. Tuo tarpu, tokioje pat dirvoje, netręštoje durpių kompostu, miežių derlius siekė tik 9 cnt iš ha.

Iš pateiktų pavyzdžių matyti, kokį didelį efektą duoda laukų trę-

šimas mėšlo-durpių kompostu.

Mūsų kolūkio žemdirbiai įsitikino šios pigios ir labai vertingos trąšos svarba. Todėl šiais metais durpių-mėšlo komposto gamybai skiriame ypač didelį dėmesį. Komposto gamybai yra išskirta atskira žmonių grupė. Durpėms privežti naudojami du traktoriai su rogėmis. Juos aptarnauja 10 žmonių. Durpės vežamos prie gyvulininkystės fermų. Čia jos kraunamos sluoksniais su mėšlu į krūvas. Be to, į kompostą yra maišoma mineralinių trąšų — superfosfato. Kompostui panaudojamos taip pat ir sruotos. Jomis sulaištomos durpių-mėšlo krūvos. Iš viso tokiu būdu yra numatyta pagaminti 3.000 tonų geros kokybės trąšų. Jomis bus patręštos dirvos, skirtos šakniavaisiams, kukurūzams ir kitoms silosinėms kultūroms.

agronomas **L. NENIŠKIS**

PASITIKĖJIMO NEAPVILSIU, —

taip pareiškė viename iš „Ragelių“ kolūkio pirminės partinės organizacijos susirinkimų komunistas Terentijus Aleinikovas, prašydamas pasiųsti jį vadovauti kaulių fermai. Pirmosios darbo savaitės rodo, kad žodis vykdomas gerai. Į fermą reguliariai pristatomi pašarai, kuras, padidėjo šėrikių darbo aktyvumas, ko anksčiau nebuvo.

S. Dljokas

Pionieriai — komjaunimo 40-čiai

Pionieriai — komjaunimo pamaina, todėl, artėjant 40-osioms komjaunimo metinėms, pionierių draugovėms prieš akis iškyla taip pat nemaži uždaviniai. Štai iškilmingai sukaktį paminėti pionieriai turi aktyviai ruoštis, parodyti, ką jie gero nuveikė, ką išmoko, plačiau susipažinti su komjaunimo ir jo kovų istorija. Reikia organizuoti turistinius žygius, iškilmingas sueigas, į jas pakviesti Didžiojo Tėvyinės karo dalyvius, pogrindininkus, Komsomolsko statytojus, darbo pirmūnus, Kazachstano plėšinių žemių įsisavintojus-komjaunuolius.

Ruošdamasi sutikti komjaunimo 40-metį, mūsų draugovė numatė organizuoti karinį žygį Miliūnų miškuose. Kad tokie turistiniai-kariniai žygiai domina pionierius, parodė anksčiau mūsų draugovės organizuotas žygius į Miliūnus — „Partizanų karo keliu“, kuriame vadovavo buvęs Žemaitės vardo partizanų būrio ryšininkas drg. Balaboskinas. Nekantariai laukia pionieriai ir draugovės sueigos — Jie buvo komjaunuoliai. Šios sueigos metu numatyta paruošti knygy apie komjaunuolius-didvyrius parodė. Visa tai yra pradžia mūsų draugovės darbų, skirtų komjaunimo 40-čio sukaktį paminėti.

Šiuo klausimu kiekviena rajono pionierių draugovė daug dar turi pagaluoti.

Svarbiausia — nepamiršti, kad vienas iš patių pirmųjų šios sukakties atžymėjimų — geras pionierių mokymasis.

Būtų gerai, kad atskirų draugovių aktyvistai pasidalintų rajoninėje spaudoje patirtimi, kaip jie ruošiasi sutikti komjaunimo 40-metį.

J. MARCIJONAITĖ
Rokiškio I vidurinės mokyklos vyr. pionierių vadovė

IRENA TURI PASITAIŠYTI

Kaip tai atsitiko, Irena ir pati nepastebėjo. Mažiausia ji galvojo apie tai, kad reikės stoti prieš draugų akis, kad reikės labai rimtai susimąstyti, ką jiems atsakyti.

— Irenai ne vieta mūsų eilėse, — girdėjosi balsai technikum komjaunimo organizacijos susirinkime. — Ji neverta komjaunuolės vardo, daro mums gėdą savo elgesiu.

Gal būt, tai buvo pirmas kartas, kuomet Irena rimčiau pažvelgė patį į save. Ir kuo gi ji taip nusikalto? Niekuo. Bent taip iš pradžių jai

pačiai atrodė.

Tačiau draugai žodis po žodžio atskleidė tai, ko ji pati nematė, o gal ir vengė, nenorėjo pamatyti.

Jau pirmame kurse Irena pasižymėjo miesčioniškom manierom. Tačiau draugai į tai pažūrėjo pro pirštus, galvodami, kad tas grais, kad čia nieko blogo.

Ireną priėmė ir į komjaunimą. Tačiau šis įvykis mažai ją tepaveikė. O toliau, mėnuo po mėnesio, Irena atšalo nuo gerų draugų, organizacijos.

Antrame zootechnijos kurse, kur Irena mokė-

si, buvo komjaunimo grupė, buvo gerų mokiinių, kurie savo pavyzdžiu galėjo patraukti Ireną, pataisyti neigiamas jos charakterio savybes, blogus įpročius. Tačiau taip neatsitiko. Dar daugiau — viskas išėjo priešingai.

Trečiame kurse Irena, pilna to žodžio prasme, ėmėsi vadovauti klasei. Irena nebesiskaitė su komjaunimo organizacija, kurios nariu ji buvo, ne tik nekovojo su savo charakterio trūkumais, bet atvirkščiai: dar labiau juos stengėsi parbrėžti. Ir keistas dalykas: ši išpuikusi, miesčioniš-

ko elgesio mergina tapo savo draugų „dėvuku“. Merginos ėmėsi mokytis jos manierų, pamėgdžioti jos eisną, kalbą.

O kur gi buvo komjaunimo grupė, draugai? Visa bėda, kad jie arba pasitraukė nuo Irenos, arba papildė jos pataikautojų eiles.

— Kas čia blogo? — atsakydavo tokie į komjaunimo komiteto narių ar kitų komjaunuolių priekaištus. — Juk Irena mokosi gerai, o miesčioniškumas — įstatymu nebaudžiamas...

...Ir štai Ireną varsto rūstūs draugų žvilgsniai, slegia jų teisingi kal-

tinimai. Ne kaip jaučiasi ir Irenos „kopi juotojai“.

Tik dabar Irena suprato, kaip daug laiko praleista tuštiems dalykams, kaip giliai joje įsišaknijo miesčioniškos manieros, pasipūtimas, savęs dėvėjimas. Ar beužteks jėgų pasitaisyti?

Irena už savo elgesį nubausta. Bet tai dar ne viskas. Ji gali ir turi pasitaisyti. Tik reikia, kad jai kuo nuoširdžiausiai, jautriausiai padėtų kurso draugai, komjaunimas.

B. RIMKUS
Saulų ž.ū. technikumus

SIENINĒS SPAUDOS SKILTYSĒ

BENDRADARBUJANT SU KOLŪKIEČIAIS

Kiekvienā dienā i Kamaju apylinkēs tarybā užeina dešimtys žmoniū. Ir, gal būt, neatiras tokio, kuris bent trumpam nesustotj prie apylinkēs tarybos leidziamo sienlaikrašcio "Tarybinis žodis".

Jame skaitytojai rañda daug medžtagos apie laukininkystēs brigadju, gyvulininkystēs fermju bei atskirj kolūkieču darbjā, trūkumus, vis dar stabdančius kolūkinēs gamybos žengimā pirmyn.

Norēdama kuo plačiau nušviesiti padētj, sienlaikrašcio redkolegija visada glaudžiai bendradarbuoja ir remiasi plačiomis kolūkieču masēm. Kiekviename sienlaikrašcio numeryje pasisako brigadininkai, fermju darbuotojai, kolūkiečiai.

Paskuñintame sienlaikrašcio numeryje iškeilama eilē kolūkinēs gamybos klausimj. Kolūkiečis Šinkūnas rašo apie padētj klauļu fermoje.

"Norint padidinti kiauļienos gamybā, reikia pagerinti fermos darbuotojū darbo sąlygas. O jos dar nėra patenkinamos. Fermoje nėra pašarj virtuvo. Pašarj paruošimas atliekamas primityviu būdu, kas labai apsunkina šerikj darbā" — rašo drg. Šinkūnas.

Sienlaikrašcio redkolegija nenusiramino iškelusi trūkumus. Štai pnsis buvo perduotas kolūkio valdybai. Ji savo ruožtu šiuos trūkumus pašalino, klauļidėje buvo įrengtas pašarj virtuvas.

Pirmoje laukininkystēs brigadoje buvo lētai vykdomi derliaus kullimo darbai. Sien-

laikrašcio redkolegija paskyrē štam tikslui straipsnį. Jame nurodoma, kad viena iš lētj kullimo tempj priežasčių yra kolūkieču vėlavimasis i darbā. Straipsnyje nurodoma kalmyninē antroji laukininkystēs brigada, kurioje darbai vyksta daug organizuočiau ir kullimas jau baigias. Brigadininkas Vilimas atkreipē rimlj dėmesij i straipsnyje keliamus trūkumus ir kullimo darbā pradējo vykiti sparčiau.

Tai ne vieninteliai pavyzdžiai. Dažnai sienlaikrašcio skiltyse pasidalina darbo patyrimu penktos laukininkystēs brigados brigadininkas Sokas. Nesigaili aštriū kritikos žodžij kolūkiečē Vygēltenē ir daugelis kitj.

Sienlaikrašcio skiltyse nušviečiama ir kiti kolūkinio gyvenimo klausimai, kaip pasruošimas rinkimams, kultūrinis gyvenimas ir kt.

Sienlaikrašcio redkolegija daro gerā darbā kovodama už irūkumj pašalinimā, pasiūlymju igyvendinimā. Tačiau apie jū igyvendinimā neretai užmiršiama paskelbti. Būtina sienlaikraštyje įvesti skyrelj "Mūsų medžtagos pėdsakai". Reikia daugiau nušviesiti ir patj apylinkēs darbā, ko šiuo metu pasigendama. I šj darbā reikia įtraukti deputatus, apylinkēs aktyvā.

Redkolegijos uždavinys — ir toliau glaudžiai bendradarbiauti su kolūkiečiais, visapusiškai nušviesiti apylinkēs gyvenimā.

PIONIERIŲ ORGANIZACIJOS RESPUBLIKINĒ TARYBA

Prie Lietuvos LKJS Centro Komiteto sudaryta pionieriū organizacijos Respublikinē taryba, kuri vadovaus pionieriū organizacijj rajoninėms bei miestj taryboms, sudaromoms prie komjaunimo rajonj bei miestj komitetj.

I pionieriū organizacijos Respublikinē tarybā įeina dailininkai, artistai, rašytojai ir kiti kultūros darbuotojai, mokslininkai, partiniai ir komjaunimo darbuotojai, pramonēs ir žemēs ūkio pirmūnai, Tarybinēs Armijos atstovai. Jū tarpe — Kultūros ministro pavaduotoja drg. Meškauskienē, rašytojai drg. drg. Sluckis, Kubilinskas, sporto meistras drg. Balaišienē, dailininkē drg. Trečiokaitē-Zebenkenē, Vilniaus Valstybinio pedagoginio Instituto direktoriaus pavaduotojas docentas drg. Laužikas ir kiti.

REIKIA PAMOKYTI...

Rajone 53 mokyklinio amžiaus vaikai nelanko mokyklos. Daugiausia vaikj mokyklos nelanko dėl to, kad tėvai nenori rūpinasi savo vaikj mokyti.

MOKYTOJA: Kodėl iki šiol neatėjai į mokyklą?

MARYTĖ: Todėl, kad mano tėvelius reikia pamokyti...

Visas jėgas jaunimo auklėjimui

B. STAKĖNAS Rokiškio I vid. mokyklos mokytojas

Straipsnyje "Kas kaltas ir ką daryti?" iškeltas aktualus klausimas mokyklai, tėvams ir visuomenē dėl moksleiviū blogo elgesio. Šis klausimas rūpi visiems, kurie nori, kad jaunimas išaugtj kultūringas, darbštus, doras, sąžiningas.

Klausimu kas kaltas, kad išauga blogi mokiniai, blogi vaikai, "Po spalio vėliava" puslapiuose pasisakiusieji prieina vieningos nuomonēs: kalti tėvai, kalti mokykla, kalta visuomenē. Gal reiktj dar pridėti, kad kalti ir vaikai, kurie, žinodami, kas gera ir kas bloga, vis tiek pasielgia blogai ir padaro nusižengimus.

Antras klausimas — ką daryti — mažiau nagrinėtas, nežiūrint i tai, kad jis yra pats svarbiausias. Visi norime, kad mūsų prlaugančioji karta — mūsų ateitis būtų kuo geriausi žmonės. Tuo rūpinasi tėvai, mokykla ir visuomenē. Tai kodėl rezultatai nėra visu 100 procentj gerai? Peršasi išvada: per mažai rūpinamasi. Dažnai ir mūsų mokyklj pedagogj tarybū pėsėdžiuose paaiškėja, kad blogai besielgiančių vaikj tėvai daugiau rūpinasi ūkju, gyvuliais, savo darbu, negu vaikj priežiūra, vaikj auklėjimu. Dažnai ir mokytojai, savikritiškai kalbė-

Be to, tėvai turi rūpestingai stebėti, su kuo jū vaikai draugauja, kad blogi draugai nepadarytj neigiamos įtakos.

Nors mokymasis yra svarbiausias vaikj darbas, bet, šalia to, reikia vaikus pratinti ir prie fizinio darbo, reikalauti atlikti namj ruošā, padėti tėvams ir kt. Gi vaikj lepinimas, kas pasitaiko dažniau šeimose, turinciose mažai vaikj, visada neigiamai paveikia vaikj charakterj.

Tėvai vaikj auklėjimu, jū priežiūra turi rūpintis nuolat: prižiūrėti mokymasi, darbā, kambario, knygj tvarkymā, kartu su jais pasikalbėti, pasivaikščioti, nueiti i kinā, teatrā. Ir j mokyklā reikia užeti, nežiūrint i tai, kad ir nekviečia, pasikalbėti su mokytojais. Nepatartina vaikui duoti pinigj be reikalo, o davus — būlina kontroliuoti, kam jie išleidžiami.

Jei gyvenimo aplinkybēs kartais nesudaro galimybes nuolat kontroliuoti, nuolat rūpintis vaikj darbu bei elgesiu, tai tėvams būtina reikia susirūpinti vaikj auklėjimu tuomet, kai jū vaikai pradeda gauti nepatenkinamj pažymij; kai mokykla perspėja dėl vaikj blogo elgesio; kai vaikai pradeda negerbti ar nekliausti savo tėvū, kai vaikai pradeda išleisti ilgesniam laikui iš namj, kai jie pradeda ką nors slėpti nuo tėvū; kai vaikai pradeda tingėti atlikti pavestus darbus.

(Nukelta i 4 psl.)

PAGAL NUOTAIKĄ

Buvo nuotaika giedri. Varstē įstaigos duris. Pareigūnai ir klientai, — Spaudē jiems rankas lyg šventēj... O kas širdj jam atvērē, Tam maloniū daug pažērē.

Buvo šuniška diena, — Susipyko su žmona. Palei įstaigos duris. Devyniais perkūnais jis Griaudē, spardēs, žaibā vijo. Papeikimais snigo, lijo... Danys Kairys

Vienkartinēs paršavedēs — dešimtys tonj kiauļienos papildomai

Norint įvykdyti žemdirbiams iškeltā uždavinj gyvulininkystēs produktj gamybā padidinti, rajono kolūkams šiemet reikalinga vidutiniškai kiekvienam 100 hektarj aramos žemēs pagaminli po 25 centnerius kiauļienos. Bei praėjusij metų rezultatai rodo, kad ne visuose kolūkiuose šiam klausimui buvo skiriamas reikiamas dėmesys. Yra kolūkiū, kaip Salomėjos Nėries vardo, "Žvaigždēs", "Pirmyn" ir kai kurie kiti, kuriuose per metus tebuvo pagaminata tik po 4,2—6,2 centnerio kiauļienos. Tai rodo, kad šiemet kolūkams šiemet reikēs padaryti labai didelj šuolj — kiauļienos gamybā padidinti 4—6 kartus. Visj pirma, kol-

ūkiams būtina išspręsti paršelij skaičiaus padidinimo klausimā. Minėti ir eilē kitj kolūkiū iš turimj nuolatiniū paršavedžij negali gauti reikalingo skaičiaus paršelij. Todē čia būtina ieškoti kitj galimybiū. Viena iš tokiū galimybiū yra vienkartinēs paršavedēs.

Šiuo metu kolūkiuose yra penma bekonais nemažas skaičius klauļaičių. Reikalinga dalj iš jū atrinkti ir panaudoti kaip vienkartinēs paršavedēs. Iš jū kolūkai gali gauti dvigubā naudā — turēs daugiau paršelij, o taip pat, palyginli, mažā išlaidj turėdami, nupenēs jas pačias ir parduos.

Viekartiniū paršavedžij atrinkimas, kaip ir kiti darbai, turi būti vyk-

domas planingai. Reikia turėti klauļu fermos darbo metinj planā. Jame tiksliai numatyti penimj klauļu skaičių, jū realizavimo laikotarpj. Svarbu atkreipti dėmesij virtos bazēs sudarymui sekantiems metams kiauļienos gamybai didinti. Tokiu būdu bus galima tiksliai apskaičiuoti pašarus, jū gavimā ir panaudojimā.

Pirmaujantij klauļienos gamyboje rajono kolūkiai vienkartinj paršavedžij laikymui skirta ypač daug dėmesio. Štai, "Selekšnos" kolūkis šiemet įsipareigoja pagaminti kiekvienam 100 ha arimo po 40 centnerij klauļienos. Kolūkis be turimj nuolatiniū paršavedžij išskyrē dar 20 vienkartinj. Skaičiuojant vidutiniškai po 6 paršelius iš kiekvienos, kolūkis turēs papildomai 120 paršelij. O tai reiškia — jie šiais metais galēs

nupenėti dar 120 bekonj ir realizuoti tas pačias vienkartinēs paršavedēs. Tokiu būdu papildomai bus gauta apie 14—15 tonj kiauļienos, vietoje 2 tonj, jelgu dabar turimos vienkartinēs paršavedēs neduotj paršelij, o būtų penimos bekonais.

Taip pat daroma "Už tatkā", "Gegužēs Pirmosios", "Artojo", "Naujo gyvenimo" ir eilėje kitj kolūkiū.

Vienkartinj paršavedžij laikymo reikšmē akivaizdi. Reikalinga tik, kad kolūkiū vadovai, žemēs ūkio specialistai ir fermj vedėjai apie tai pagaiivotj visu rimtumu, o gauti rezultatai dešimteriopai apsimokēs.

A. Sivinskaitē

"PO SPALIO VĒLIAVA" LAIKRAŠCIO REDAKCIJA SKELBIA NAUJĄ

LITERATŪRINĖ KONKURSA

geriausiaj apsakymui, apybraižai, feljetonui ir eilėraščiui parašyti.

Premijos numatomos šij dydžij: Prozos srityje: I-ji premija — 300 rb, II — 200 " , III — 150 " ; Poezijos srityje: I-ji premija — 200 rb, II — 150 " , III — 100 "

Premijū paskirstymo komisijai bus pateikti visi literatūriniai kūriniai, atspausdinti rajono laikraštyje iki 1959 metų sausio 1 d.

Konkurse gali dalyvauti visi rajono gyventojai.

Suveisti praėjusij metų konkurso rezultatai. Pirmoji premija poezijoje — 200 rublij dydžio — atiteko Petriui Milakniui už eilėrašcius "Prie Nemunėlio", "Mano žvaigždēs", "Baltieji asotėliai". Stasiui Maciūnui ("Artojo" kolūkis) paskirta antroji premija — 150 rublij dydžio — už eilėrašcius "Iš senelij dainj", "Galdžio, smilgos, akmens ir stuobrio kvartetas" ir "Daina". Nuarta paskirti dvi trečiasias premijas 100 rublij dydžio: Daniui Kairiui ("Socializmo kelio" kolūkis) — už eilėrašcius "Aplė ugnj" ir "Giliu miegu įmigo gimtas kaimas" ir Rokiškio I vidurinės mokyklos mokytojui Jonui Pladžiui — už eilėraštij "Laukų obelėlē".

Nuarta pirmosios prozos premijos neskirti. Antroji premija — 200 rb — Vytautui Piskarskui (LLKJS rajono komitetas) už reportažā "Trečią kartā kai vyšnios žydēs". Trečiasij premija — 150 rb — partiniam darbuotojui Henrikuvi Viktorui už reportažā "Šauniose vestuvēs".

Bē to, paskirtos dvi paskatinamosios premijos: vietinio ūkio valdybos darbininkui Antanui Gruodžiui už feljetonā "Žvakės, žuvelēs ir motorai" ir "Nemuno" fabriko satyriniam sienlaikraščiui "Skersvėjis" už feljetonā "Kooperatyvo reikalj valdytojo Rimkevičiaus ataskaita" — po 75 rb. "Po spalio vėliava" laikrašcio redakcija

Visas jēgas jaunimo auklējimui

(Atkelta iš 3 psl.)

Kiekvienā blogā projektā ir nepieciešams izgyvendināt pačtoje pradžoje. Pastāiko tēvu, tikučļu vaikams, kurie, norēdami pasiteisinti, kaltina mokytojus. Tai dažnas blogu mokiniu metodus, kurj reikalinga isgyvendinti, kartu su mokytojais isaiskinant ir pasmerkti.

Salu septynmetēs mokyklos tēvu komiteo pirminkas B. Marmokas straipsnyje „Rimtas klausimas“ rašo, kad „už vaikų elgesį pirmiausia reikėtų laikyti atsakingais mokinių tėvus, o mokykla, kiekvienam aišku, visada siekia mokinius išauklėti dorais piliečiais.“ Tai yra tiesa. Tačiau, paskalčius šias mintis, kyla klausimas: ar užtekinamai mokyklos deda pastangų, kad visi mokiniai išsiauklėtų dorais, gerais piliečiais? Gal ne vienas iš mokytojų — auklėtojų tarpo suabejos, ar jau viską yra padarę, ką galėjo, kad geriau išmokyti, kad geriau išauklėtų patikėtą jaunimą. Mokytojams netenka nurodinėti, kaip auklėti mokinius. Kiekvieniame pedagogų tarybos posėdyje, kiekvieniame suvažiavime, pasitarime plačiausiai kalbama šiais klausimais. Tenka tik dirbti, gautas žinias perduoti auklėtinams. Čia ir tenka kreiptis į visus mokytojus su šūkiu: „Visas jėgas jaunimo

auklėjimui!“ Jei mes visi dirbsime su meile, pasiaukojimu, tas būtinais teigiamai paveiks mokinius, ir iš jų užaugs geri, darbštūs, dorai, sąžiningi piliečiai. Mokiniai labai jautriai įvertina tuos, kurie dirba su jais daugiau, negu būtina. Didžiausią autoritetą mokinių tarpe turi tie mokytojai, kurie daug su jais užsima užklasiniam darbe: padeda komjaunimo ir pionierių organizacijoms, dirba su dalykiniais būreliais, ruošia meninę dalį, padeda rengti konkursus, varžybas, gaminti vaizdines priemones, daro įvairius klausimais pranešimus, dalyvauja mokinių ekskursijose. Tai yra labai teigiama auklėjamojo darbo pusė.

Tačiau tenka pastebėti, kad ne visi mokytojai visas savo jėgas ir laisvą laiką atiduoda jaunimo auklėjimui. Kartą prieš kelis metus teko rengti vakarą vienoje rajono mokykloje. Nuvažiavę su mokinių saviveikla, tikėjomės rasti daugumą tos mokyklos mokytojų, su jais pasikalbėti, pasitarti. Deja, be mokyklos vadovų ir vienos kitos mokytojos, nieko daugiau neradome. Kur gi kiti mokytojai? Pasirodo, jie užimti... kortomis. Čia mokiniai mato blogą pavyzdį, pavyzdį, kaip veltui leidžiamas laikas. Gi

mokytojų pirmoji pareiga išmokyti vaikus darbštumo. Baigę mokyklą, mokiniai labiausiai dėkoja mokytojams už tai, kad juos išmokė gerai dirbti ir gražiai elgtis.

Didelę įtaką moksleivių auklėjimui turi ir visuomenė. Ką vaikas mato gatvėje, susirinkimuose ar kitose vietose, tai vis atitinkamai veikia vaiko jausmus, formuoja jo charakterį.

Visiems rūpinantis vaikų auklėjimu, galima pasiekti gerų rezultatų. Reikia vaikams gražių pavyzdžių. Tai gali duoti kinas, kultūros namai, klubai, skaityklos, pionierių rūmai. Rajono laikraštis turėtų daugiau spausdinti straipsnių apie gražų mokinių elgesį.

Klausimas apie vaikų auklėjimą labai aktualus ir svarbus, rajono laikraštyje pradėta diskusija šiuo klausimu labai sveikintinas dalykas. Mokytojams reikia įsijungti į šio klausimo nagrinėjimą ir kartu daugiau laikraščio puslapiuose rašyti apie gražų moksleivių elgesį, duoti iš mokyklų gyvenimo gerų pavyzdžių, kas tikrai turės didelę teigiamą įtaką mokinių auklėjimui. Gi visiems — ir tėvams, ir mokytojams, ir visuomenė — dėti visas jėgas išauklėti, pulkiausią pasaulyje mūsų tarybinį jaunimą.

E. ULDUKIS

Žaliosios salos paslaptis

17

Neramu. Tėvas parsinešė iš valsčiaus šautuvą, dvi granatas. Pasidėjo taip, kad visuomet būtų po ranka.

Po kalną šmižinėjo Vaišvala. Nedidelis, rudas, apsiuvožęs zuikio kepurė, jis paslaptinai šypsojosi, kaištojo vyrams buletuką krūminės.

— Į sprandą jį, buožėką! — piktinosi tėvas.

Nebetoli Gegužės pirmoji. Mes nutarėm aplankyti mokytoją.

Jau tamsu, bet žiburių niekas nedega. Bijo dvikojų vilkų. Garuoja, nusimetusi sniego skrandą, žemė. Greit jau ir arti teks. O Meldučių vyrai, išsigandę lapelių, vis dar nesularia, kaip dirbti žemę: pavieniai ar kolektyviškai. Vis dar tebekunkuliuoja ginčai.

Mokytojas taiso sąsiuvinčius, o mes, susedę prie stalo, aptariame reikalus. Retkarčiais,

19

sako, ramindamas mus:

— Pro duris neįsilauš. Tvirtos.

Užlindęs už krosnies, aš glaudžiuosi prie virpančio, kaip drebulės lapas, lgnuko.

— K-kas gi d-dabar b-bus? — kafendamas dantimis, klausiu.

Skambtelėjęs išbyrėjo mokytojo kambarėlio langas. Ir tuo pat metu sausai pokštelėjo šovis. Už lango pasigirdo rikšmas, keiksmas. Mokyklos sienas sudrebino šavlių paplūpos.

Užsiglaudęs už lango staktos, mokytojas leido vieną šavį po kito. Iš kiemo lrgi pliekė, negallėdami šovinių.

— Reikia pranešti vyrams, — susvogždė man į ausį lgnukas. — Girdi?

Pažvelgiau iš už krosnies. Vėjas blaškė kambarėlyje sąsiuvinčių lapus...

Tuo pat metu mokytojas atsigręžė į mus, norėjo kažką pa-

18

atitrūkęs nuo sąsiuvinčio, į mūsų pokalbį įsiklūpa mokytojas...

Smarkus beidimas į duris nutraukia mūsų šneką. Mokytojas atsistoja.

— Štai ir daugiau svečių susilaukėme.

Jis išėina į koridorį.

— Tur būt, iš valsčiaus kas nors, — spėjame mes.

— Atidaryk, bolševike! — keikdamasis kažkas sumauroja už durų ir kielu daiktų tvoja į lentas. — O jei ne — iškepsime, kaip viščiuką!

Aš matau, kaip išbąla lgnuko veidas. Keistas, iki šiol nepatirtas slpnumas pakerta mano kojas, į kambarį grįžta mokytojas.

— O svetellai, pasirodo, neprašyti, — ramiai sako jis. — Slėpkitės, vyručiai, už krosnies!

Mokyklos sienos virpa nuo šautuvų buožlių smūgių į duris. Mokytojas užgesina lemputę ir

20

sakyti ir susmuko ant grindų. Mes puolėm prie jo.

Ant Egluonos kranto ganosi karvių banda: žaltos, margos ir juodos karvės išsisklaidė po visą pievą ir skaniai pešioja sultingą žolę. Už Egluonos linksmam parpia traktorius. Praėjusią naktį jį kažkas apdaužė, tačiau traktorininkas komjaunuolis Jonas jį sutaisė ir dabar skrodžia penklavagių plūgu buvusią Galinio žemę. Dabar ji — kolūktu nuosavybėje. O Galinis gavo kiek jam ir priderėjo — du sieksnius. Viename iš trijų banditų, kuriuos pašovė mokytojas Didžiulis, mes be ypatingo vargo atpažinom Galinį...

Savo mokytoją palaidojom gražiai, su orkestru, su prakalbam. Palaidojom jį aikštelėje prieš mokyklą, pasodinom ant kapo gėlių ir pastatėm laikiną medinį paminklą.

Užsienio nuotraukos

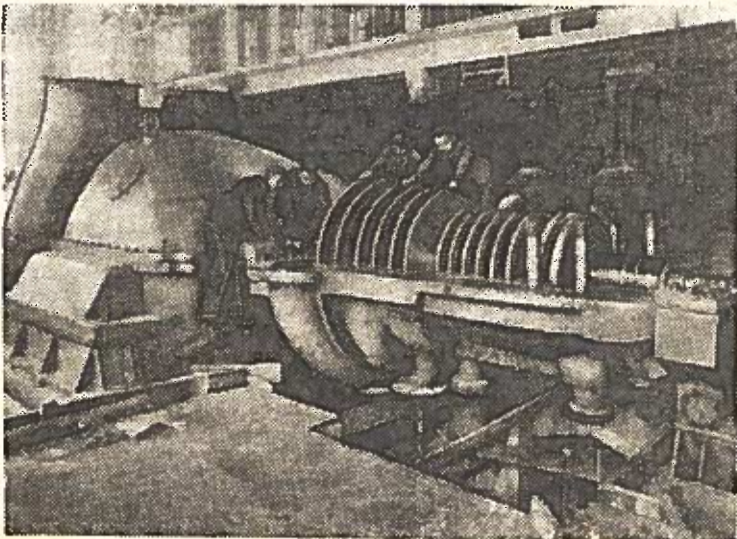

★
ŠVEICARIJA.
Ženevoje atidaryta paroda „TSRS 1957 metais“. Parodą organizavo draugija „Šveicarija — TSRS“.

★
Nuotraukoje: lankytojai apžiūri knygas ir žurnalus, išleistus Tarybų Sąjungoje užsienio kalbomis. Faterlauso (Centralbild) nuotr.

★
VENGRIJOS
LIAUDIES RES-
PUBLIKA. Arti-
miausiu metu res-
publikos energeti-
nis ūkis pasipildys
nauju pramoniniu
objektu Tišapalko-
nės šilumine elektri-
rine.

★
Nuotraukoje: 50.000 kilovatų
galingumo turbinų
montavimas.
Vengrijos tele-
grafo agentūros
nuotr.

Naujos knygos Rokiškio knygyne

T. Ivanauskas. Lietuvos paukščiai I t. 1957. 332 psl.
M. Šamoninas. Daugiau organinių trąšų į laukus. 1957. 12 psl.

J. A. Šmidtas. Šaškės šimto langelių lentoje. 1957. 61 psl.

P. N. Fedosejevas. Liaudies masių ir asmenybės vaidmuo istorijoje. 1957. 84 psl.

L. Kiauleikis. Kam dar? 1957. 209 psl.

J. Žekaitė. Literatūra ir kalba II t. 1957. 495 psl.

E. Mieželiūtis. Svetimi akmenys. 1957. 183 psl.

H. Heinė. Lyrika ir satyra. 1957. 316 psl.

I. Turgenevas. Pirmoji meilė. 1957. 121 psl.

S. Nėris. Raštai I, II, III tomai. 1957.

Aukso žirgeliai. (Lietuvių liaudies pasakos) 1957. 225 psl.

Lietuvių liaudies pasakos. 1957. 349 psl.

Motinos ir vaiko kalendorius. 1958 metais. (Savaitinis, nuplėšiamas). 1957.

J. STAŠIENĖ
knygyno vedėja

SPORTAS

Tenisininkų varžybos

Moksleivių atostogų mandos. IV vietą užėmė metu Rokiškyje įvyko jaunieji Kamajų tenisininkai.

Po keturių spartaklaidos moksleivių komandų stalo teniso varžybos.

Po atkaklios kovos pirmą vietą iškovojo Panemunėlio vidurinė mokykla, surinkusi 17 taškų. Ant Panemunėlio vidurinės mokyklos komanda. II — kiškio I vidurinei mokykla, gavusiai 18,5 taško.

A. Patamšis

Klasifikaciniame turnyre

Aštuntame rate už Lyderių lieka Andriuškevičius su 6,5 iš 7. Janulionis turi 4,5 iš 6 ir Vinžanovas — 4 iš 7.

Turnyre lyderio Andriuškevičiaus ir miesto čempiono Janulionio partija po atkaklios kovos pasibaigė lygiomis.

Varžybos vyksia toliau.

A. Žadelkis

Redaktorius A. STAŠYS